

S -Amyl-IS (1083)

Tutkimus sisältää seuraavat osatutkimukset:

S -Amyl, Amylaasin kokonaisaktiivisuus, nro 12314

S -AmylP, Amylaasi, haimaperäinen, KL 3923

S -AmylS, Amylaasi, sylkiperäinen, KL 4286

Indikaatiot Epäselvän kohonneen seerumin amylaasitason syyn selvittäminen. Makroamylasemian osoittaminen.

Näyte 1 ml seerumia

Säilytys ja lähetys Säilytys 2-3 vrk jääkaapissa, pidempiaikainen pakastettuna. Lähetys huoneenlämmössä.

Menetelmä Fotometrinen (immunoinhibitio)

Toimitusaika 3-8 työpäivää

Viitearvot	S -Amyl	28 - 100 U/l (viitearvomuuotos 6.4.2018)
	S -AmylP	13 - 53 U/l
	S -AmylS	18 - 65 U/l (viitearvomuuotos 6.4.2018)

Tulkinta Tutkimuksen pääindikaatio on makroamylasemian poissulku. Makroamylasemia on amylaasin ja proteiinin, yleensä IgA-luokan immunoglobuliinin, kompleksi. Kompleksilla ei ole tautien kannalta kliinistä merkitystä, mutta makroamylasemian esiintyminen ja sen seurauksena kohonnut seerumin amylaasiaktiivisuus voi aikaansaada ongelmia pankreatiitin diagnostiikassa. Amylaasi-Ig-kompleksin erittyminen munuaisten kautta on hidastunut, jolloin seerumin amylaasin seerumiaktiivisuus voi kohota merkittävästi (10-kertaiseksi). Makroamylasemia voidaan varmistaa vain amylaasin isoentsyymien elektroforeesilla.

Haimaperäinen isoentsyymi on haimatulehduksen merkkiaine ja sen pitoisuuden nousu seerumissa korreloi taudin aktiviteettiin. Haimaperäinen isoentsyymi nousee usein myös vatsan alueen vakavissa taudeissa, kuten peritoniitin ja vatsan alueen traumausten yhteydessä. Sylkirauhassyyppejä isoentsyymejä esiintyy primaarisesti sylkirauhasissa. Sylkiperäiset isoentsyymit ovat diagnostiikan kannalta epäspesifisiä, koska niitä voi esiintyä myös muissa kudoksissa ja niiden pitoisuus voi nousta myös muissa kuin sylkirauhasen taudeissa, esim. pneumonian, gynekologisten tulehdusten sekä muiden tulehdusten ja maligniteettien yhteydessä. Munuaisten vajaatoiminnassa seerumin amylaasin pitoisuus voi nousta n. 3-kertaiseksi. Tällöin kyseessä ovat yleensä normaalit haima- ja sylkirauhasperäiset isoentsyymit.

S-Amyl-Is tehdään nykyisin ensisijaisesti immunoinhibitiolla, jolloin määritetään seerumin amylaasin totaaliaktiivisuus sekä sen jälkeen haima- ja sylkirauhas-isoentsyymien osuudet vähennyslaskulla, kun sylkiperäinen isoentsyymi on ensin poistettu spesifisellä vasta-aineella. Mikäli amylaasin (S-AMYL) kokonaisaktiivisuus on koholla, suoritetaan jatkotutkimuksena isoentsyymien elektroforeesi makroamylasemian poissulkemiseksi.

Alihankinta Kyllä.